

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Antonii Mariae Gratiani A Burgo S. Sepulchri Episcopi
Amerini De Vita Joannis Francisci Commendoni Cardinalis
Libri Quatuor**

Graziani, Antonio Maria

Parisiis, 1669

Cap. XVII. Quomodo è Pauli gratia decidit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9616

Quomodo è Pauli gratia decidit.

CAPUT XVII.

CARAFa quamquam sensit hac jactatione virium laxatum ab se eum metum in Venetorum animis esse, quem Commendonus studiose intenderat, & quo vno trahi Senatus in causam posse videbatur, tamen errati sui invidiam in Commendonum ipsum vertit, quem occultè oderat dissimilitudine morum. Nam Commendonus arctiori amicitia ejus, vel vltro officiis invitatus abstinuit semper, horrens ingenium hominis mente malâ imbutum, ac perditum flagitiorum consuetudine. Unde obsequii jus obtinere apud eum, quàm gratiæ, & familiaritatis satius duxit. Ergo vitare arcanos aditus, temporaque, & publicarum rerum ministerium, non malorum conscientiam appetere. Si quando imprudens indecoris supervenisset, abire statim, tamquam per reverentiam, adversus eum. Venetiis solemnes post dapes, quibus Carafam Senatorum vnus acceperat, nobilium matronarum cœtum, saltationemque celebraturum, moris civitatis, quàm personæ suæ magis memorem, vnâ ingrediente, & in assentationem ejus hilarè, ac jucundè agente, rogatâ comitum turbâ, solus Commendonus reliquit, fictâ sibi discedendi causâ, veniâque impetratâ ab libente, sed occultè ira-

sciente, quòd exprobrari sibi quos ille respueret mores, rebatur. Haud ignotum id Commendono, cujus & audita vox inter suos scientem se, ac prudentem labi: sed honesti, decorique amor in juvenis animo ambitione validior erat. Offendebatur quoque Carafa, quòd cùm ipse numquam de Hispanis, Regéque eorum mentionem sine insectatione, & contumelia faceret, furorique ejus assentantes plerique assiduè probra ingererent, moderatiùs Commendonus ageret, & quamquam apud Senatum pro Pontificis causa acriter, tamen cum privatis nomen Cæsaris, Philippique modestè, nec sine honore vsurparet; sedare, quam intendere odia utilius ad omnia ratus. Carafa igitur Romam reversus frigidè rem actam à Commendono dicere, Hispanorum respectu, quibus occultè studeret. Nec apud Paulum cupidine vindictæ flagrantem atrocius vllum crimen. Itaque rediens Romam Commendonus ad pedis osculum admissus, brevi sermone, nec pro pristino amore comiter, atque amanter excipitur à Pontifice. Sensit ille ictum se Carafæ malevolentia, quam sponte motam multi spei ejus invidentes aluerant, atque incitarant. Sed & fore ita providerat, nec remedia quæsivit. Non ipse locum, tempùsque aptum alloquendi Pontificem, non per alium purgare se tentavit, tacitus, pacatùsque injuriam tulit. Mansit tamen sua illi integra dignitas, neque re, neque dicto minùs liberali est violatus. Non ædes in Palatio ademptæ, non vi-

ctus præberi desitus, ne aditu quidem, atque amicitia prohibitus, nisi quòd ipse ultro se rebus subduxit, idque Carafa satis habuit, virum infontem, & secundissimæ famæ, vltra insectari, aut non ausus, aut non visum. At reliqui ferme omnes, quicumque initio publicis negociis, consiliisque à Paulo admoti fuerant, gravius perculsi, Palatio alii ejecti, alii carceribus inclusi, in exilium alii pulsi, in quibus & ii fuere, qui maximè Commendono obrectaverant. Nam Carafa, vt solus omnium rerum potiretur, neminem vllò amicitia, aut gratia jure pollere apud Pontificem patiebatur, nisi qui ab ipso provecti ejus beneficium agnoscerent. Ita alium alia de causa omnes amovit, in locoque eorum clientes suos suffecit, homines, quibus nulla Reipublicæ, aut honesti cura, ipsaque in illum fide, non religione, sed utilitate, ac spe improbâ crescendi ex publicis malis stabat. Vacuus igitur Commendonus publicis muneribus, insperatumque eo tempore nactus otium, avidè studia sua repetiit, opusque antè inchoatum à se de jure Romani Imperii ad Germanos translato, de Pontificum Maximorum potestate, ac de publicorum Conciliorum vi pertextere, atque absolvere est adorsus. Ob id assiduos in Vaticana Bibliotheca vetustos, ac situ, & pulvere obsitos libros excutere, evolvere, totam scrutari, atque eruere antiquitatem, multa librarium, multa etiam suâ manu exscribens. Per hæc ipsum fermè annum utilibus, atque honestis stu-

-imod

diis cum transegiſſet, poſtremo bona cum Pontificis venia anno inſequenti M. D. LIX. ab Urbe Venetias diſceſſit, inde Zacynthum, ac Caphaleniam, quarum Inſularum Epicoſopus erat, tranſmiſſurus. Verum dum ibi tempeſtatem ad navigandum idoneam opperitur ad xv. Kal. Septembris Paulus IV. deceſſit, tertium quidem & octuageſimum agens annum, ſed irâ, ac mœrore magis, quàm ſenio confectus, quòd ſclerum Carafæ, fratrumque, vt diu neſcius, ita ſerus ultor extitiſſet.

De Carafa, fratribusque Urbe pulſis.

CAPUT XVIII.

CARAFÆ Cardinali duo fratres erant, natus major Joannes Dux Paliani, minor Antonius Marchio Montibelli, vterque titulum per alterius injuriam adeptus. Diverſi vitiis, ſed omnes arrogantia, & ſocordia pariter odioſi, inviſique. Cæterum diſcordes inter ſe, obſidendis patrii auribus, ne quid quod ipſorum ſclera proderet, permanere ad eum poſſet, fraterna concordia, & fides ex mutuo metu. Uni Paulo fictæ probitatis, & innocentiaſ ſpeciem præferabant; apud alios certabant flagitiis. Ac falſus ſimulatione Paulus iis ſe abutendum permiferat, intentus ipſe jubendis novis legibus, quæ projectam
homi-